

זמני השבת

כניסת שבת: 19:27

יציאת שבת: 20:18

רבנו תם: 21:14

הזמנים לפי אופק באר שבע

העלון
השבועי
למשפחה

עורך: נריה אטון, פרשת בהעלותך,

נא לא לקרוא בשעת התפילה, העלון טעון גניזה.

דבר העורך

מחזק מאוד

חובה לקרוא!!!

אלא נתחזק באמונה

הפשוטה שהקב"ה הוא חזן ומפרנס, ואין ההשתדלות מועילה מאומה אלא גזירת מלך היא.

בהקדמה לספרו של הרב יעקב ברדוגו זצ"ל מובא סיפור על הרב הגאון רבי יעקב ברדוגו זצ"ל רבה הראשי של העיר מקנס שבמרוקו הממחיש את חשיבות הזכרת שם שמים בכל העניינים.

שני סוחרים ניגשו אל הרב יעקב ברדוגו, רבה של מקנס שבמרוקו, כדי לבקש ממנו שיברך את עסקיהם, שכללו ייבוא חטים לצורך אפיית מצה שמורה (שהיא יקרה יותר).

הראשון ביקש ברכה מהרב ואמר לו שגם השנה, "אם ירצה ה'", הוא יעסוק במלאכה זו - וקיבל ממנו ברכה

לאחר מכן הגיע השני וביקש ממנו גם כן ברכה, אך הרב ברדוגו סירב בכל תוקף והשיב לו "הַתַּחַת אֱלֹהִים אֲנִי!", הסוחר השני יצא מאוכזב אך החליט בכל אופן להיכנס לעסקי המצה השמורה.

בתום תקופת הקציר עשה הראשון חיל בעסקיו ורבים קנו

ממנו חיטה למצה שמורה, והרוויח בעסק הזה עושר רב.

אומנם מן הסוחר השני לא קנו דבר, שכן כשהעביר את החיטים מן המחסן למאפייה ירד גשם זלעפות וכל הקמח הוחמץ ולא היה ראוי כלל להכנת מצות, ונחל הפסדים רבים. ניגש הסוחר השני אל הרב ושאל: "מדוע מראש לא נתת לי ברכה? וכי מה ההבדל ביני לבין הסוחר הראשון?!"

השיב לו הרב ברדוגו: "הסוחר הראשון פנה אליי 'בשם ה'' ועל כן יכולתי לברכו. ואילו אתה תלית בי את יהבך, ועל כן ה' לא היה עימך."

יה"ר שנזכה תמיד להזכיר שם שמים בפינו ונזכה לברכה במעשינו אמן, שבת שלום ומבורך.

פרשת בהעלותך

"על פי ה' יסעו ועל פי ה' יחזו"

התורה אומרת "על פי ה' יחזו ועל פי ה' יסעו", מסביר השל"ה הקדוש פסוק זה באופן נפלא (דרך חיים תוכחת מוסר י"ב): התורה מלמדת אותנו, שכל פעולה או תנועה שהאדם עושה, יאמר "אם ירצה ה'" או "בעזרת ה'".

למשל, בלכתו בדרך יאמר: "הנני נוסע בעזרת ה' יתברך, ובדעתי לחנות במקום פלוני בעזרתו יתברך אם ירצה".

וכשיגיע למקום החניה יחזור ויתן שבח, ויאמר: "בעזרת ה' יתברך הגעתי הנה, ובדעתי ליסע בזמן פלוני בעזרתו יתברך אם ירצה".

נמצא שם שמים שגור בפיו בשעה שעולה במחשבתו, ובשעת מעשה, ככה בכל פעולותיו.

וכן לענין הפרנסה, שצריך לזכור תמיד שכל ההשתדלות אין בכוחה לפעול ולהשיג כלום אלא "אם ירצה ה'" ו"בעזרת ה'".

וכמו שכתב הרה"ק ח"ב עין זיע"א (במדבר): כי זהירות יתירה נדרשת מן האדם הנזקק לצאת לפרנסתו, כי בה פורס

היצר מצודתו להפיל את האדם ברשתו, על ידי שידמה בנפשו שכל שיתאמץ יותר בעבודת כפיו ככה יעלו רווחיו ותגדל העלחתו, עד שסבור שכוחו ועוצם ידו יעשו לו את כל החיל הזה, ועל ידי כך נופל מדרגה לדרגה ועבירה גוררת עבירה שמבקש לחמו בתחבולות וערמימות, בהיתר ושלא בהיתר.

והביא את פירוש מרן הבעל שם טוב הקדוש זיע"א בלשון המשנה (אבות ג' ט"ז): "מצודה פרוסה על כל החיים", המילה 'פרוסה' רומזת ללחם ולפרנסה. והזהירונו חכמים כי מצודת היצר היא על ידי פרוסה - פרנסה, ואין לך מי שנמלט ממצודה זו אלא מצודה זו על כל החיים, שכל בני אנוש מתנסים בנסיון זה של ועלינו להישמר ביותר לבל נילכד במצודתו של היצר,

פרפראות לתורה

"דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנזרת..."

לפי ההלכה, קיימת הבחנה בין הטבת המנורה, שחייבת להיעשות על ידי כהן בלבד, ובין הדלקת המנורה, שיכולה להיעשות גם על ידי בן ישראל, שאינו כהן. וכך פוסק הרמב"ם בהלכות ביאת המקדש (פרק ט', הלכה ז') "הדלקת הנרות כשרה בזרים, לפיכך אם היטיב הכהן את הנרות והוציאם מחוץ להיכל, מותר לזר להדליקם".

העירו בעניין זה חכמי ישראל: הטבת המנורה במשכן ובמקדש אינה אלא הכנה לקיום מצוות הדלקה בהיחוד הראוי. בכל זאת קבעו הקדמונים סייגים מיוחדים דווקא בהטבת המנורה, ולא בהדלקתה. מכאן נמצאנו למדים, שגדולה ההכנה לקיום מצווה מן המצווה עצמה. וכל כך למה? כי הכנה נאותה לפני קיום המצווה מאפשרת כוונה טהורה ולב נכון של עושה המצווה. לעומת זאת מצווה הנעשית בחפזה ובלא כוונה, משולה לגוף שאין בו נשמה.

כיוצא בכך שנינו במסכת ברכות (ה', א') "חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת ומתפללים – (היו מתעכבים שעה שלמה קודם תפילת היום, מתוך הכרה בחשיבות ההכנה לקיום המצווה), כדי שיכוונו את לבם למקום (לעבודת ה')".

מדוגמא זו לימדנו חז"ל, שאדם משיג מדרגה גבוהה בקיום מצווה על ידי הכנה נאותה קודם עשיית המצווה. לכן כל אדם ישתדל להגיע כמה דקות לפני תחילת התפילה, ולהכין את עצמו הכנה ראויה לעבודת ה' יתברך.

"ויהי בנסוע הארון ואמר משה, קומה ה'..."

ובנזה יאמר שובה ה'..."

על כך שנינו במסכת שבת (קט"ו:) פרשה זו עשה לה קדוש ברוך הוא סימניות מלמעלה ולמטה (סימנים מיוחדים בצורת ג' הפוכה, בתחילת הפרשה ובסופה, המשמשים כעין סוגרים) לומר שאין זה מקומה בפרשה. (אלא במקום אחר, בפרשת הדגלים) ומדוע נכתבה דווקא כאן?

כדי להפסיק בין פורענות ראשונה (מה שכתוב "ויסעו מהר ה'") (י, ל"ג): ודרשו על כך חכמים: שסרו מאחרי ה' לפורענות שנייה, ("ויהי העם כמתאוננים" יא', א'). עוד שנינו במסכת שבת (קט"ו:) ספר תורה שבלה: אם יש בו ללקט שמונים וחמש אותיות, כגון "ויהי בנסוע הארון" (שבה שמונים וחמש אותיות) מצילין את הספר מפני הדלקה (בשבת) ואם לאו – לא. העיר על כך אחד מחכמי הראשונים בפרשה: "ויהי בנסוע הארון" נסמכה לפרשת מתאוננים, שנאמר בה, "ותבער בס אש ה'" בכך מצוי רמז לדברי חז"ל, שמצילים בשבת ספר תורה מפני האש, אם יש בו פ"ה אותיות – כמניין האותיות בפרשה "ויהי בנסוע הארון".

אור החיים על הפרשה

"ויאמר אהרן אל משה בי אדני אל נא תשת עלינו חטאת אשר נאלצנו ואשר חטאנו"

מדברי אהרן נשמע שמשא הקפיד על דבריהם של אהרן ומרים, ועל כן הוא מבקש מחילה משה רבינו על חטאתם. אהרן דן את משה רבינו כחכם, ובגמ' קידושין (ל"ב) כתוב שחכם שמחל על כבודו כבודו מחול, ועל כן סבר אהרן שאם משה מחל יסור הנגע, ואומר אהרן למשה, למרות שהקפדת על הדברים שאמרנו שעל כן בא העונש אם תמחול לנו יכופר העון ויסור הנגע. אמנם אין הדבר כן כי משה לא הקפיד על הדבר והפסוק רומז לזה שמשא לא הקפיד באומרו והאיש משה עניו, כלומר שלא יתכן שהוא יקפיד על דבריהם כיון שהוא עניו.

לפי זה למה באמת נענשו, ומבאר אור החיים הק' שמשא יש לו משפט מלך שכן כתוב ויהי בישורון מלך ומלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול, ולזה אמר ה' מדוע לא יראתם לדבר בעבדי כי לה' המלוכה ועבד מלך, מלך. (שבועות מ"ז).

סיבה שניה לעונש שהקפיד ה' על שחשדו שמשא רבינו עשה עוול וה' הסכים עמו ולא הוכיחו, לזה הענישם למרות שמשא לא הקפיד, מכל מקום משה התפלל לה' ולא הועיל לו לרפאות עד עבור שבעת ימים, כי אילו הדבר היה תלוי בו היה מחול וסר הנגע, אלא שהעונש בא בגלל הטעמים הנזכרים לעיל. יתכן שאם משה היה מקפיד העונש היה גדול יותר.

הלקח המוסרי מדברי אור החיים הק' שאנו רגילים לתלות את הדברים ומאורעות החיים בכל מיני גורמים, פלוני גרם לצרה זו או מחלה זאת היא שגרמה לבעיה, או הנהגת סוג אנשים על פי טבעם היא שגרמה לצרה, ואין זה נכון אלא הכל הוא מיד ה'.

אמנם מגלגלים חובה על ידי חייב, אבל אין הדבר תלוי באדם מסויים או במאורע מסוים של הטבע, אלא יש לזכור שיד ה' בכל והכל מיד ה'. ואם כן עיקר הצורך הוא לדאוג לזה שהדבר יהיה צודק ועל פי הדין ושה' יסכים עמו ואז ממילא יסור הנגע, גם מה שנראה כעונש כדבר רע יתכן שהוא לטובת האדם בסופו של חשבון, כי הרי הכל הוא מיד בורא עולם.

כל מחשבה שפלוני עשה את העוול ראויה לעונש על פי אור החיים הק'. כל אדם התולה בחבירו שהוא עשה לו עוול, הרי הוא כאילו בא בתלונה על ה' מדוע ה' הסכים עמו והניחו לעשות כן, אלא יש לדעת שהכל מיד ה' ואנו לא בדרגה להבין את כל דרך הנהגתו של בורא עולם בעולם הזה.

לרומם את נשמות ישראל – רבי ראובן אלבו שליט"א

"דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנזרת"

"וידבר" – לשון קשה (מכות י"א.), "ואמרת" לשון רכה (מכילתא). שואל הגאון הגדול רבי ראובן אלבו שליט"א: מדוע בתחילה הקב"ה פותח עם הציווי לדבר עם אהרן בלשון קשה – "דבר אל אהרן", ואילו אחר כך פונה אליו בלשון רכה – "ואמרת אליו"? והסביר: אף על פי שמצווה זו של הדלקת הנרות היתה בדרגת רוממות וצריכה להיאמר רק בלשון "ואמרת", מכל מקום על אהרן הכהן היה מוטל גם להדליק את נשמות ישראל, וזהו תפקיד קשה הדורש עמל וטורח רב.

לכן קיבל אהרן גם ציווי בלשון "וידבר" לשון קשה, לפי שעבודה לא קלה להרים ולרומם את נשמות ישראל, לא קל להפסיק באמצע הלימוד וההתעלות האישית ולדרוש בפני אנשים ולקרבם.

הלכות תפילה

בגדרי חיוב תפילה

א. מצות עשה מן התורה להתפלל בכל יום, שנאמר: "ועבדתם את ה' אלוהיכם". מפי השמועה למדו שעבודה זו היא תפלה, שנאמר ולעבדו בכל לבבכם. אמרו חכמים איזו היא עבודה שבלב זו תפלה.

ועזרא ובית דינו תקנו שמונה עשרה ברכות, ג' ראשונות שבח להש"ת ושלוש אחרונות הודיה, ואמצעיות יש בהן שאלת כל הדברים, שהן כמו אבות לכל חפצי איש ואיש ולעורכי העבור כולן, כדי שיהיו ערוכות בפי הכל. ומן התורה אין חיוב להתפלל אלא פעם אחת ביום, אבל מדרבנן חייבים להתפלל בכל יום ג' תפלות, כפי הנוסח שתיקנו חכמים.

ב. נחלקו הראשונים אם החיוב להתפלל הוא מן התורה או מדרבנן, ויש בזה כמה נפקא מינה להלכה, וכגון, לענין חיוב נשים בתפלה, שאם נאמר שחיוב תפלה הוא מן התורה, נשים חייבות להתפלל בכל יום פעם אחת בלבד, אבל אם נאמר שחיוב תפלה הוא מדרבנן, ומשום שאנו צריכים רחמים, גם הנשים צריכות רחמים, לכן הנשים חייבות להתפלל גם שחרית וגם מנחה. וראה להלן בסימן קו היאך ההלכה.

ג. ועוד נפקא מינה אם חיוב תפלה הוא מן התורה או מדרבנן, במי שהיה אנוס ולא התפלל כל מעת לעת עד סמוך לשקיעה, ואחר כך נזדמן לו מצוה דרבנן, אם תפלה היא מן התורה ממילא מצוה של תורה קודמת למצוה של חכמים, אבל אם חיוב תפלה מדרבנן, יכול להקדים איזה שירצה.

ד. ועוד נפקא מינה בנער בן י"ג שנה שלא נתברר אם הביא ב' שערות, אם יכול להוציא ידי חובת תפלה גדול, כל שלא נתברר שהביא ב' שערות. דלהסוברים דחיוב תפלה מדרבנן, סמכין שפיר אחזקה דרבא שהביא ב' שערות. (אך גם להסוברים דתפלה מן התורה י"ל דחזקה דרבא מועילה גם לדברים דאורייתא).

ה. אף על פי שלא נתבאר בתורה בפירוש שחייבים להתפלל בכל יום, מכל מקום דבר מסתבר הוא שחיוב התפלה הוא בכל יום, וכשם שאדם נצרך למאכל ומשתה בכל יום, כך צריך בכל יום לבקש ולהתפלל על צרכיו.

ו. בגמרא ברכות (כו.) אמרו, מעוות לא יוכל לתקון זה שביטל קריאת שמע של ערבית, וקריאת שמע של שחרית, או תפלה של שחרית או תפלה של ערבית. ואף לפי מה שאנו נוקטים דחיוב תפלה הוא מן התורה, ודי בתפלה אחת מן התורה, מכל מקום מדרבנן המבטל תפלת שחרית הרי הוא בגדר מעוות לא יוכל לתקון. ואם היה אנוס, מתפלל תשלומין.

ז. יש מי שכתב, דגם להסוברים דחיוב תפלה מדרבנן, אם עומד ומתפלל מקיים בזה מצוה מן התורה ולעבדו בכל לבבכם, אלא שאין זו מצוה חיובית שחייבים לקיימה בכל יום, אלא מצוה קיומית, שאם מתפללים מקיימים מצוה. ויש חולקים ואומרים דלהסוברים דחיוב תפלה מדרבנן הוא גם כשעומד ומתפלל, דגם באופן כזה מקיים מצוה מדרבנן ולא מן התורה. (ילקוט יוסף)

הלכות סעודה

דיני הפסק בסעודה

א. היושב בסעודה, לכתחלה יזחר שלא לעקור מסעודתו ללכת לחדר אחר, עד שיברך ברכת המזון, אפילו אם הניח מקצת חברים על השלחן, ואפילו אם דעתו לחזור למקום סעודתו ולסיים סעודתו ולברך ברכת המזון, שאם יעקור ממקומו, יש לחוש שישכח לברך ברכת המזון. ואפילו הולך לאכול במקום אחר, לכתחלה אין לו לעקור ממקום שהתחיל לאכול שם. ואפילו אם בשעה שבירך המוציא היה בדעתו להמשיך אכילתו גם במקום אחר, גם בזה לכתחלה אין ראוי לעקור ממקומו. [מלבד בהולכי דרכים].

ואם בכל זאת יש לו הכרח לעקור ממקומו, ורוצה לברך ברכת המזון קודם שיעקור ממקומו, ואחר כך חוזר לסעוד בברכה, רשאי לעשות כן. ולא חשיב כגורם לברכה שאינה צריכה. [ומאחר שאסור לו לצאת ממקומו, שמא ישכח מלברך].

אבל אם עקר ממקומו ולא בירך ברכת המזון, וכשחזר לחדר רוצה לברך ברכת המזון ושוב לברך המוציא, אין לו לעשות כן, משום דגורם לברכה שאינה צריכה. אלא ימשיך באכילתו על סמך הברכה שבירך בתחלת אכילתו.

וכל זה אפילו באופן שהיה אוכל לבדו, ולא הניח אחרים על השלחן. וכל שכן אם הניח אחרים על שולחנו, ועוקר ממקומו וחוזר למקום אכילתו, שאין לו לברך ברכת המזון ושוב ברכת המוציא, אלא ימשיך באכילתו.

ב. מותר לעקור ממקומו באמצע הסעודה ולילך למטבח כדי להביא עוד מנה לאכול, וכדומה. וכן הנהגים להקל לעקור ממקום הסעודה בין הקידוש לסעודה להביא איזה דבר מהמטבח, וכדומה, יש להם על מה שיסמוכו. וכן היושב בסוכה ופוסק באמצע סעודתו להביא איזה דבר מהבית, אין זה חשיב הפסק. ומותר לעשות כן אף לכתחלה.

ג. כל מה שאמרנו שלכתחלה אין לעקור ממקום אכילתו קודם שיברך ברכת המזון, הוא דוקא בהולך לדבר הרשות, אבל לעורך מצוה, אפילו אם אינה מצוה עוברת ושיכול לעשותה אחר כך, וכל שכן לעורך לויית המת, או לבית הכנסת להתפלל בעבור [ואין לו מנין אחר], וכיוצא, מותר לו לכתחלה לילך למקום אחר לעשות המצוה, ולברך ברכת המזון כשיחזור למקומו. ואפילו לא הניח מקצת חברים על השלחן, שאין להניח מצוה עוברת מחשש שמא ישכח מלברך ברכת המזון.

ד. מי שיצא באמצע סעודתו מחוץ לפתח הבית, או יצא לחדר המדרגות, כשחוזר למקומו, מאחר והיה בתוך הסעודה, חוזר לאכול כרגיל, ואינו חוזר לברך. ואף אם לא אכל שיעור כזית אינו חוזר לברך המוציא. ומכל מקום הנהג כדעת מרן השלחן ערוך וחוזר לברך, יש לו על מה לסמוך, ואין מזניחין אותו. אבל אין צריך ליטול ידיו שנית. ואם היה מיסב עם אחרים, וכשיצא לחוץ הם נשארו שם, אפילו הניח זקן או חולה, אף שלא אכל כזית פת, כשחוזר, אין צריך לחזור ולברך המוציא, ואפילו אם יצאו כמה מהם. אבל לכתחלה גם זה אין לעשות (בדבר הרשות) ולא דוקא הניח זקן או חולה, אלא הוא הדין הניח על השלחן כל אדם.

(ילקוט יוסף)

צדיקים במיתתם קרויים חיים

רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל

רבי חיים הוא בנם של יצחק בן חיים, שהיה פרנס הקהילה בוולוז'ין ורבקה, בת רבי יוסף רפפורט, בנו של רבי שמחה הכהן רפפורט. בעעירותו למד תחילה במשך שנתיים אצל הרב רפאל זיסקינד מהמבורג שהיה רבה של מינסק.

אצל השאגת אריה, שהיה רב העיירה באותה עת. מגיל 19 התחיל ללמוד אצל הגאון מוולוז'ין הגר"א. בהסכמתו ובברכתו של רבו, הגאון מוולוז'ין, חזר רבי חיים מוולוז'ין ושימש כרבה של העיירה. בגר"א הוא ראה גדול שלא היה כמותו כמה דורות, עד שאפילו בהתייחסות העיבורית אליו כממשיך דרכו ראה פגיעה בגאון. עם זאת, בתגובתו לחסידות היה מתון מרבו. החל לשמש כרבה של וולוז'ין ככל הנראה בשנת התקל"ד. לאחר כחמש עשרה שנות רבנות עבר לכהן כרב בוילקומיר, אך חזר לוולוז'ין לאחר שנה אחת בלבד בעקבות התנגדות בקהילה, והמשיך לשמש כרבה עד מותו.

לאחר פטירת רבו, ייסד רבי חיים את ישיבת עץ חיים בוולוז'ין ובכך הפך לאבי הישיבות הליטאיות הגדולות. לקראת ייסודה של הישיבה, יצא בשנת ה'תקס"ב, במכתב גלוי אל "אוהבי התורה" בליטא, ובו קרא להרים את קרן לימוד התורה והישיבות. ב"קול הקורא להקמת הישיבה", כתב בענווה כי אינו ראוי להיחשב כתלמידו של הגאון מוולוז'ין.

"ואנכי שמעתי שנקרא עלי שם רבנו הגדול וכו', וזכיתי להיקרא בשמו הטוב עליו לומר תלמידו, וראיתי חובה לעצמי להודיע בישראל נאמנה וכו', שכל האומר כן אינו אלא טועה גמור וכו'. ובמקצת הימים אשר זכיתי לשמש אותו, לא זכיתי ממנו אלא לידע עזרתא דשמעתא אחר יגיעה".

בהקדמה לביאור הגר"א על שולחן ערוך חלק אורח-חיים, מונים בני הגר"א, רבי יהודה לייב ורבי אברהם, את ר' חיים כראש וראשון לתלמידי הגר"א.

רבי חיים מוולוז'ין כתב את הספר הנפלא "נפש החיים".

הוא נפטר בי"ד בסיוון ה'תקפ"א, ונקבר בוולוז'ין.

סגולת רבי חיים מוולוז'ין

בספרו "נפש החיים" ציין הגאון רבי חיים סגולה נפלאה להינצל מכל צרה. כה דבריו: "ובאמת הוא עניין גדול וסגולה נפלאה לחסיד ולבטל מעליו כל דינים ורעונות אחרים שלא יוכלו לשלוט בו, ולא יעשו בו רושם כלל, כשהאדם מקבל בלבו לאמר: הלא ה' הוא האלוקים האמיתי, ואין עוד מלבדו יתברך שום כוח בעולם וכל העולמות כלל, והכל מלא רק אחדותו הפשוט יתברך שמו, ומבטל בליבו ביטול גמור, ואינו משגיח כלל על שום כוח ורעון בעולם, ומשעבד ומדבק טוהר מחשבתו רק לאדון יחיד ברוך הוא – כן יספיק הוא יתברך בידו שממילא יתבטלו מעליו כל הכוחות והרעונות שבעולם, שלא יוכלו לפעול לו שום דבר כלל". יש להבין כי בדבריו של רבי חיים מוולוז'ין מובא דגש מיוחד: גם באיש הפשוט, שאינו במדרגת הדבקות רוב ימיו, אם איש פשוט זה מתחזק במחשבתו בבורא עולם אשר "אין עוד מלבדו" לשעה אחת, אפילו אם היא שעת סכנה, הרי דבקות זו במחשבת אמת, מגנה ומצילה לבל ישלטו ביד יד זרים.

אי"ה ביום הקרוב י"ד בסיוון יום הולדתו זצ"ל

סיפורי צדיקים

ליצר הרע לא אכפת...

מעשה שבא לפני הגה"ק רבי מאיר יחיאל הלוי האלשטוק זצ"ל מאוסטרובצה יהודי מתלונן, חנות ירשתי מאבא ואין לי פרנסה ממנה, בימיו הכניסה חנות זו רווחים יפים,

ואילו עכשיו באו עליה ימי ריון. שאל אותו האדמו"ר: ומה מעשיך בחנות כשאין קונים? השיב האיש: משתעמם אני, קורא בעיתון...

אמר לו: "אכן נודע הדבר" – אביך בלכתו אל החנות לקח עמו ספר יהודי, חומש או משניות, כדי ללמוד בכל רגע של פנאי, חרה הדבר ליצור ומיהר לשלוח אליו לקוחות, אחד אחרי השני כדי להפריעו מלימודו... לא כן עמך, הקורא עיתון, אין יצור משגר אליך לקוחות, כי מה איכפת לו אם תבלה את זמנך בקריאה?

השידוך

מעשה בבחור אחד, שכל שידוך שהוצע לו – דחה אותו בטענות: "זה לא מתאים לרמה שלי", "זה לא מתאים למשפחה שלי", "זה לא מספיק לפי דרגת היראת שמים שלי"... וכחנה רבות.

פעם אחת שלח מרן החזון איש זצ"ל אדם שיציע לו שני שידוכים, שיבחר מביניהם מה עדיף לו – אשה גרושה או בחורה צולעת... השליח אמר שהוא מתבייש להציע זאת, יען כי הבחור ייעלב ויפגע מאד בגין חבריה המזוהה המוצעת לו. אך החזון איש אמר לו: "תגיד לו שאני שלחתי אותך!" ואכן השליח עשה את שליחותו.

לא עבר זמן רב והבחור התארס עם בת רגילה בריאה וטובה מבית רגיל, בשעה טובה ומוצלחת.

כששאלו אותו, הסביר החזון איש, שהתנהגותו של אותו בחור מקורה בגאווה – הוא החשיב עצמו כעילוי, מטובי הבחורים שבישיבה, ולכן דחה כל הצעה שבאה לפתחו, אך כאשר התבגר וראה אלו הצעות מגיעות אליו – גרושה או צולעת – הצטמצמה ושפלה גאותו, וממילא כבר הסכים בדעתו גם להצעות רגילות.

כאילו לא ארע דבר

בשנת תשכ"ו, בעת המלחמה, ישב הגאון מטשעבין זצוק"ל בחדרו בישיבה, שהייתה ממוקמת באותה עת ליד הגבול הירדני, ושוחח בטלפון עם הרבנית. לפתע נשמעו יריות מכיוון הגבול. סימנו לו מקורבו שירד מיד למקלט.

הרבנית שהתה בביתם בשכונת רחביה שליד שערי חסד, והרב חשש שאם יסיים את השיחה בפתאומיות, יגרסו לה בהלה וחרדה. לכן שלט בעצמו שלא לברוח, והמשיך לשוחח בשטף כאילו לא ארע דבר.

לזיווג הגון

דוד בן אילנה.
צילל בת אסתר מירית בת דניאלה גולן בן אסתר. אביה בן ויויאן. צופית בת שרונה. גל בת אסתר. עופרי בן עמית. שרה בת אוסנת שולמית. אביה בת אוסנת שולמית.

לרפ"ש

ברוך חי בן לאה. רחל בת שרה מירה בת רחל. ר' נפתלי בן נעמה. ציונה בת נעמה. שמעון חמו. ימנה בת חנינה. אלגריה בת מרים. אליאן בת עזיה. יוסף בן מרים. מאיר בן חנינה. איתי בן אהובה.

לעי"ן

אליהו בר שרה. מוול בת חנה יעקב בר מוול. יצחק מאיר בר מוול. ארלט חנה בת פריחה. יוסף בר חנה. ינית בת רחל. סול בת מסעודי. יצחק אברהם. עמרם דמרי. חנה בת מרים. צבי כהן.